

Seat No	
------------	--

BA (Political Science) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023
Political Science (Optional) Paper-I

OECIS01101: Civil Services-I: Administration in Pre Independent India

Day and Date: Thursday, 28/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The division of the empire for the convenience of Mughal rule was called?
a) Subha b) Shiphsalar c) Sarkar Prashasn d) None of These
- 2 Who is the chief officer of Mughal village?
a) Mukadam b) Amin c) Shiphsalar d) None of These
- 3 What was called the district administration during Sultan period.
a) Shik Administration b) Pargana Administration
c) Umela Administrator d) Khalifa Administrator
- 4 At the time of coronation, was working as secretary in Ashtapradhan Mandal.
a) Moropant Pingle b) Dattaji Trimbak c) Annaji Datto d) None of these
- 5 Who was proclaimed Permanent Settlement of Land?
a) Cornwallis b) Dalhousie c) Lord Bentink d) Wareen Hastin
- 6 When was enacted regulating act?
a) 1773 b) 1780 c) 1889 d) 1891
- 7 Who was established 'Tainati Fouj'?
a) Wareen Hasting b) Lord Wellesly c) Lord Bentink d) None of These
- 8 Who was established Public Works Department in 1854?
a) Minto b) Dalhousie c) Sir John Shor d) Cornwallis
- 9 The British East India Company came to India for the first time with the purpose of
a) Politics b) Socialization c) Public welfare d) Trade
- 10 Which British official amended the law of 1909?
a) Lord Minto and Lord Morley b) Lord Wellesly c) Lord Canning d) Wareen Hasting

- 11 Under which law did the Indian people get the right to self-government from the British government?
a) Government of India Act of 1919 b) Government of India Act 1935
c) Council Act of 1909 d) None of these
- 12 Under what law was the federal court provided?
a) Government of India Act 1935 b) Government of India Act of 1919
c) Pitts India Act d) None of these
- 13 Kautilya's ----- theory is related to foreign policy?
a) Shadgunya Shiddhant b) Mandal Shiddhant c) Saptang Shiddhant d) Justice Theory
- 14 Who wrote the book 'Hindu Polity' on ancient Indian politics?
a) Kashi Prasad Jaiswal b) D. R. Bhandarkar c) Radhakumud Mukherjee d) A. S. Aaltekar
- 15 Kautilya has adopted the system of governance.
a) Mahajanshahi b) Oligarchy c) Democracy d) Monarchy

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Kautilya's State Administration Department and Civil Servant
- 2 Shik of Mughal period
- 3 East India Company
- 4 Act of 1892

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Duties of a King by Kautilya
- 2 Explain the Pargana Administration Mughal Era.
- 3 Explain the provisions of the Act of 1853.
- 4 Explain the division of powers between Centre and State as per the Act of 1935.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain Kautilya's Mandal theory.
 - 2 Write information about the Indian Administrative Act of 1935.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 मुघल कालीन राज्यकारभाराच्या सोईसाठी साम्राज्याचे जे विभाग केले होते त्यास असे म्हटले जात होते?
अ) सुभा ब) सिपहसालार क) सरकार प्रशासन ड) यापैकी नाही
- 2 मुघलकालीन गावाचा प्रमुख अधिकारी कोण होता?
अ) मुकादम ब) अमीन क) सिपहसालार ड) यापैकी नाही
- 3 सुलतान काळात जिल्हा प्रशासनास काय म्हटले जात होते.
अ) शिक प्रशासन ब) परगणा प्रशासन क) उमेला प्रशासक ड) खलिफा प्रशासक
- 4 राज्याभिषेकाच्या वेळी अष्टप्रधान मंडळात सचिव पदावर कार्यरत होते.
अ) मोरोपंत पिंगळे ब) दत्ताजी त्र्यंबक क) अण्णाजी दत्तो ड) यापैकी नाही
- 5 कायमधारा व्यवस्थेची घोषणा कोणी केली ?
अ) कॉर्नवालीस ब) डलहौसी क) लॉर्ड बेंटिंग ड) वॉरेन हेस्टिंग
- 6 रेगुलेटिंग अॅक्ट कधी बनविण्यात आला?
अ) १७७३ ब) १७८० क) १८८९ ड) १८९१
- 7 तैनाती फौजेची स्थापना कोणी केली?
अ) वॉरेन हेस्टिंग ब) लॉर्ड वेलस्ली क) लॉर्ड बेंटिंग ड) यापैकी नाही
- 8 सार्वजनिक कार्य विभाग १८५४ मध्ये कोणी सुरू केला?
अ) मिंटो ब) डलहौसी क) सर जॉन शोर ड) कॉर्नवालीस
- 9 ब्रिटीश ईस्ट इंडिया कंपनी भारतात पहिल्यांदा उद्देशाने आली.
अ) राजकारण ब) समाजकारण क) लोककल्याण ड) व्यापार
- 10 १९०९ चा कायदा कोणत्या ब्रिटीश अधिकाऱ्याने सुधारणा कायदा केला?
अ) लॉर्ड मिंटो आणि लॉर्ड मोर्ले ब) लॉर्ड वेलस्ली क) लॉर्ड कानिंग ड) वॉरेन हेस्टिंग
- 11 कोणत्या कायदानुसार भारतीय जनतेला स्वयंशासनाचा अधिकार ब्रिटीश शासनाकडून मिळाला?
अ) १९१९ चा भारत प्रशासन कायदा ब) १९३५ चा भारत सरकार कायदा
क) १९०९ चा कौन्सिलचा कायदा ड) यापैकी नाही
- 12 कोणत्या कायदानुसार संघीय न्यायालयाची तरतूद करण्यात आली?
अ) १९३५ चा भारत सरकार कायदा ब) १९१९ चा भारत प्रशासन कायदा
क) पिट्स इंडिया कायदा ड) यापैकी नाही
- 13 कौटिल्याने परराष्ट्र धोरणविषयक ----- सिद्धांत मांडला?
अ) षाड्गुण्य सिद्धांत ब) मंडल सिद्धांत क) सप्तांग सिद्धांत ड) न्याय सिद्धांत

- 14 प्राचीन भारतीय राजनीतीवर 'हिंदू पॉलिटी' हा ग्रंथ लिहिला?
अ) काशी प्रसाद जयस्वाल ब) डी. आर. भाडारकर क) राधाकुमूद मुकर्जी ड) ए. एस. आळतेकर
- 15 कौटिल्याने शासनपद्धतीचा स्वीकार केला आहे.
अ) महाजनशाही ब) कुलीनतंत्र क) जनतंत्र ड) राजेशाही

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 कौटिल्याचे राज्यप्रशासनातील खाती व नोकरवर्ग
- 2 मुघलकालीन शिक
- 3 ईस्ट इंडिया कंपनी
- 4 १८९२ चा कायदा

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 कौटिल्याने सांगितलेली राजाची कर्तव्ये
- 2 मुघलकालीन परगणा प्रशासन स्पष्ट करा.
- 3 १८५३ सालच्या कायद्यातील तरतुदी स्पष्ट करा.
- 4 १९३५ च्या कायदानुसार केंद्र आणि राज्य यामध्ये केलेली अधिकाराची विभागणी स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 कौटिल्याचा मंडल सिद्धांत स्पष्ट करा.
- 2 १९३५ च्या भारत प्रशासकीय कायद्याची माहिती लिहा.

Model Answer Paper

BA (Political Science) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

Political Science (Optional) Paper-I

OEICIS01101: Civil Services-I: Administration in Pre Independent India

Day and Date: Thursday, 28/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 मुघल कालीन राज्यकारभाराच्या सोईसाठी साम्राज्याचे जे विभाग केले होते त्यास असे म्हटले जात होते?

अ) सुभा ब) सिपहसालार क) सरकार प्रशासन ड) यापैकी नाही

Option 1

2 मुघलकालीन गावाचा प्रमुख अधिकारी कोण होता?

अ) मुकादम ब) अमीन क) सिपहसालार ड) यापैकी नाही

Option 1

3 सुलतान काळात जिल्हा प्रशासनास काय म्हंटले जात होते.

अ) शिक प्रशासन ब) परगणा प्रशासन क) उमेला प्रशासक ड) खलिफा प्रशासक

Option 1

4 राज्याभिषेकाच्या वेळी अष्टप्रधान मंडळात सचिव पदावर कार्यरत होते.

अ) मोरोपंत पिंगळे ब) दत्ताजी त्र्यंबक क) अण्णाजी दत्तो ड) यापैकी नाही

Option 3

5 कायमधारा व्यवस्थेची घोषणा कोणी केली ?

अ) कॉर्नवालीस ब) डलहौसी क) लॉर्ड बेंटिंग ड) वॉरेन हेस्टिंग

Option 1

6 रेगुलेटिंग अॅक्ट कधी बनविण्यात आला?

अ) १७७३ ब) १७८० क) १८८९ ड) १८९१

Option 1

7 तैनाती फौजेची स्थापना कोणी केली?

अ) वॉरेन हेस्टिंग ब) लॉर्ड वेलस्ली क) लॉर्ड बेंटिंग ड) यापैकी नाही

Option 2

8 सार्वजनिक कार्य विभाग १८५४ मध्ये कोणी सुरू केला?

अ) मिंटो ब) डलहौसी क) सर जॉन शोर ड) कॉर्नवालीस

Option 2

9 ब्रिटीश ईस्ट इंडिया कंपनी भारतात पहिल्यांदा उद्देशाने आली.

अ) राजकारण ब) समाजकारण क) लोककल्याण ड) व्यापार

Option 4

10 १९०९ चा कायदा कोणत्या ब्रिटीश अधिकाऱ्याने सुधारणा कायदा केला?

अ) लॉर्ड मिंटो आणि लॉर्ड मोर्ले ब) लॉर्ड वेलस्ली क) लॉर्ड कानिंग ड) वॉरेन हेस्टिंग

Option 1

11 कोणत्या कायदानुसार भारतीय जनतेला स्वयंशासनाचा अधिकार ब्रिटीश शासनाकडून मिळाला?

- अ) १९१९ चा भारत प्रशासन कायदा ब) १९३५ चा भारत सरकार कायदा
क) १९०९ चा कौन्सिलचा कायदा ड) यापैकी नाही

Option 2

12 कोणत्या कायदानुसार संघीय न्यायालयाची तरतूद करण्यात आली?

- अ) १९३५ चा भारत सरकार कायदा ब) १९१९ चा भारत प्रशासन कायदा
क) पिट्स इंडिया कायदा ड) यापैकी नाही

Option 1

13 कौटिल्याने परराष्ट्र धोरणविषयक ----- सिद्धांत मांडला?

- अ) षाड्गुण्य सिद्धांत ब) मंडल सिद्धांत क) सप्तांग सिद्धांत ड) न्याय सिद्धांत

Option 1

14 प्राचीन भारतीय राजनीतीवर 'हिंदू पॉलिटी' हा ग्रंथ लिहिला?

- अ) काशी प्रसाद जयस्वाल ब) डी. आर. भाडारकर क) राधाकुमूद मुकर्जी ड) ए. एस. आळतेकर

Option 1

15 कौटिल्याने शासनपद्धतीचा स्वीकार केला आहे.

- अ) महाजनशाही ब) कुलीनतंत्र क) जनतंत्र ड) राजेशाही

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 कौटिल्याचे राज्यप्रशासनातील खाती व नोकरवर्ग

Ans:

2 मुघलकालीन शिक

Ans:

3 ईस्ट इंडिया कंपनी

Ans:

4 १८९२ चा कायदा

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 कौटिल्याने सांगितलेली राजाची कर्तव्ये

Ans:

2 मुघलकालीन परगणा प्रशासन स्पष्ट करा.

Ans:

3 १८५३ सालच्या कायद्यातील तरतुदी स्पष्ट करा.

Ans:

4 १९३५ च्या कायदानुसार केंद्र आणि राज्य यामध्ये केलेली अधिकाराची विभागणी स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 कौटिल्याचा मंडल सिद्धांत स्पष्ट करा.

Ans:

2 १९३५ च्या भारत प्रशासकीय कायद्याची माहिती लिहा.

Ans:
